Εκλογές 2015: τα 5 μεγάλα ερωτήματα

Μελετώντας κανείς και τις τελευταίες δημοσκοπήσεις που είδαν το φως της δημοσιότητας, ελάχιστα 24ωρα πριν από την εκλογική διαδικασία της 25ης/1, μπορεί να βγάλει αρκετά συμπεράσματα, ωστόσο μένει και με αρκετά ερωτήματα που θα απαντηθούν το βράδυ της Κυριακής.

Η πρώτη και σημαντικότερη διαπίστωση, που αποτυπώνεται εξάλλου και στις μυστικές δημοσκοπήσεις των κομματικών επιτελείων, είναι ότι η επικράτηση του ΣΥΡΙΖΑ φέρεται πλέον σχεδόν βέβαια, καθώς στη συντριπτική πλειονότητα των ερευνών αποτυπώνεται μια ακόμα μεγαλύτερη -σε σχέση με τις προηγούμενες- διεύρυνση της διαφοράς από τη δεύτερη Ν.Δ. Αξιοπρόσεκτα επίσης είναι και τα επίπεδα της συσπείρωσης των δύο κομμάτων, με αυτήν στο κόμμα του Αλέξη Τσίπρα να βρίσκεται στο ανώτερο σημείο, ενώ στη Ν.Δ. πολύ πιο χαμηλά, παρά το κλίμα πόλωσης των τελευταίων ημερών. Εντυπωσιακό είναι και το γεγονός ότι ακόμα και τώρα υπάρχουν πολλοί αναποφάσιστοι, που σε κάποια γκάλοπ μάλιστα ξεπερνούν το 10% των ερωτηθέντων.

Αρκετοί είναι ωστόσο και οι «άγνωστοι Χ», οι οποίοι από δημοσκόπηση σε δημοσκόπηση ποικίλλουν και μαζί τους η συνολική εικόνα του εκλογικού αποτελέσματος. Πέντε μάλιστα είναι οι πιο σημαντικοί:

1. Αν θα υπάρξει αυτοδυναμία για τον ΣΥΡΙΖΑ ή όχι. Αυτό θα εξαρτηθεί όχι μόνο από το ποσοστό που θα συγκεντρώσει, αλλά και από το πόσα κόμματα θα μπουν τελικά στη Βουλή ή, για την ακρίβεια, από το αθροιστικό ποσοστό των κομμάτων που θα μείνουν εκτός Βουλής. Εφόσον, για παράδειγμα, τα εκτός Βουλής κόμματα συγκεντρώσουν 5%, τότε θα απαιτείται ποσοστό 38,4% για αυτοδυναμία, ενώ αν έχουν συνολικά 7% θα χρειάζεται 37,6%. Αν το συνολικό ποσοστό των κομμάτων εκτός Βουλής είναι 9%, ο ΣΥΡΙΖΑ θα χρειάζεται 36,8% για να πάρει την αυτοδυναμία και όσο μεγαλώνει το άθροισμα των κομμάτων που δεν θα καταφέρουν να εξασφαλίσουν το πολυπόθητο 3%, τόσο θα χαμηλώνει ο πήχης της αυτοδυναμίας. Εκεί είναι που επικεντρώνεται πλέον και η στρατηγική του Αλέξη Τσίπρα, στην προσπάθεια να πείσει τους πολίτες να δώσουν ισχυρή εντολή στο κόμμα του. Χαρακτηριστική είναι η τοποθέτησή του στην κεντρική προεκλογική συγκέντρωση του ΣΥΡΙΖΑ στη Αθήνα: «Τις τελευταίες ημέρες γίνεται μεγάλη μάχη όχι για να ηττηθεί ο ΣΥΡΙΖΑ, αλλά για να στερηθεί την πλειοψηφία στην επόμενη Βουλή. Και γίνεται ένας διαγωνισμός για το ποιος θα καθίσει μαζί μας στο πιλοτήριο, για να επιβάλει στο αεροσκάφος τα σχέδια πτήσης του Βερολίνου και των δανειστών. Δεν έχουμε σκοπό να συγκυβερνήσουμε παρέα με τους εντεταλμένους των μνημονίων».

2. Πόσα κόμματα θα μπουν στη Βουλή. Με τα μέχρι τώρα δημοσκοπικά ευρήματα, σίγουρα θεωρούνται έξι: ο ΣΥΡΙΖΑ, η Ν.Δ., το Ποτάμι, η Χρυσή Αυγή, το ΚΚΕ και το ΠΑΣΟΚ με τη σειρά για τις θέσεις 3-6 να παίζεται οριακά. Ο γρίφος εδώ αφορά σε δύο κόμματα: τους Ανεξάρτητους Έλληνες, οι οποίοι κινούνται οριακά γύρω από το 3%, σε άλλες δημοσκοπήσεις πάνω από αυτό και σε άλλες κάτω, αλλά και το Κίνημα Δημοκρατών Σοσιαλιστών του Γιώργου Παπανδρέου. Και αυτό διότι ενώ σε όλες τις δημοσκοπήσεις κινείτο κοντά στο 2,5%, η τελευταία, της GPO για το Mega, για πρώτη φορά το έφερνε να φτάνει το συγκεκριμένο όριο, ρίχνοντας παράλληλα το ποσοστό του ΠΑΣΟΚ. Αίσθηση πάντως προκάλεσε και η σχετική δήλωση του Ευάγγελου Βενιζέλου ότι «υπάρχει θέμα διαφάνειας, υπάρχει θέμα με τις δημοσκοπήσεις, εξόχως σοβαρό», υπενθυμίζοντας ότι και στις ευρωεκλογές το ΠΑΣΟΚ εμφανιζόταν στις δημοσκοπήσεις στο ήμισυ του ποσοστού από όσο πήρε τελικά στην κάλπη.

3. Ποιο θα είναι το τρίτο κόμμα. Μεγάλη είναι η μάχη που δίνουν το Ποτάμι, η Χρυσή Αυγή, το ΚΚΕ και το ΠΑΣΟΚ για το… χάλκινο μετάλλιο. Αυτό θεωρείται σημαντικό διότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας από τη Δευτέρα 26/1, στην περίπτωση που δεν υπάρξει αυτοδυναμία, θα δώσει διερευνητικές εντολές για σχηματισμό κυβέρνησης στους αρχηγούς των τριών πρώτων κομμάτων, με τη σειρά της δύναμής τους. Δηλαδή, αρχικά στον αρχηγό του πρώτου κόμματος, αν αυτός δεν καταφέρει να σχηματίσει κυβέρνηση στον δεύτερο και, αν και πάλι προκύψει αδιέξοδο, στον τρίτο. Και μια τέτοια πρωτοβουλία των κινήσεων είναι ισχυρό δέλεαρ για όλους.

4. Τι θα πράξουν οι αναποφάσιστοι. Αν, όπως ελπίζει η Ν.Δ., επιστρέψουν στον χώρο όπου στην πλειοψηφία τους ανήκουν όπως δείχνουν τα ποιοτικά στοιχεία των ερευνών, κλείνοντας έτσι την ψαλίδα, ή αν θα πάνε με το ρεύμα που φέρεται να έχει ο ΣΥΡΙΖΑ και αυξήσουν περαιτέρω τη διαφορά. Ο Αντώνης Σαμαράς, πάντως, μέχρι και την τελευταία στιγμή μάχεται να γυρίσει το παιχνίδι, αναζητώντας και την παραμικρή πιθανότητα ανατροπής. Δεν είναι τυχαίο, λόγου χάρη, ότι τονίζει διαρκώς ότι μετράει και η τελευταία ψήφος καθώς το πρώτο κόμμα παίρνει 50 έδρες επιπλέον και, αν είναι η Ν.Δ., θα σχηματίσει κυβέρνηση με τις ευρωπαϊκές δυνάμεις, όπως έχει δεσμευτεί.

5. Πόσο θα είναι το εύρος της διαφοράς των δύο πρώτων κομμάτων. Αυτό αφορά βασικά στη Ν.Δ., κατά πόσον δηλαδή θα είναι διαχειρίσιμη η ήττα της, αν αυτή προκύψει, με φόντο την επόμενη μέρα. Στη Συγγρού επ' ουδενί δεν θα ήθελαν να υπάρξει ένα «νέο 2009», όταν το ΠΑΣΟΚ του Γιώργου Παπανδρέου κέρδισε με δέκα μονάδες διαφορά. Οι συνθήκες βέβαια είναι διαφορετικές, τα δεδομένα άλλα, ωστόσο κάποιοι, ακόμα και εντός της γαλάζιας παράταξης, καιροφυλακτούν για να ξιφουλκήσουν κατά του Αντώνη Σαμαρά. Ένα από τα θετικά που θα μπορεί πάντως να επικαλεστεί η ηγετική ομάδα της Ν.Δ. είναι τα αρκετά υψηλά ποσοστά που αναμένεται να λάβει το κόμμα, πιθανότατα μεγαλύτερα από αυτά των ευρωεκλογών και ίσως (σύμφωνα με κάποιες δημοσκοπήσεις) ακόμα και από των εθνικών του 2012. Και αυτό παρά τις αντίξοες συνθήκες των 2,5 αυτών ετών, με την εφαρμογή μιας εξαιρετικά σκληρής οικονομικής πολιτικής.

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ 23/1/2015

Λείπουν τα λογικοφανή επιχειρήματα που να μπορούν να δικαιολογήσουν απόλυτα τον αγοραστικό ενθουσιασμό στις 23/1. Ακόμα πιο εντυπωσιακό κρίνεται το γεγονός ότι της έντονα ανοδικής κίνησης ηγήθηκαν οι τράπεζες και η ΔΕΗ, εταιρείες που είναι κοινό μυστικό ότι είναι οι πρώτες που θα επηρεαστούν σε περίπτωσης αλλαγής της «πολιτικής κουλτούρας» από τη νέα κυβέρνηση. Επίσης, το χρηματιστήριο αγνόησε το σύνολο των ξένων εκθέσεων, που εμπεριείχαν έκδηλη την επιφυλακτικότητα, καθώς ακόμα και η πιο «θετική» έκθεση, αυτής της BofA, αναφέρεται στον πολιτικό κίνδυνο και προβλέπει αυξημένη μεταβλητότητα. Πιθανολογήματα υπάρχουν πολλά, όπως το ότι η δεύτερη ανάγνωση των ανακοινώσεων Draghi δεν αφήνει μεγάλα περιθώρια ελιγμών στη νέα κυβέρνηση, η οποία δεν θα επιδιώξει «μετωπική σύγκρουση». Θα μπορούσε επίσης να υποστηριχθεί ότι θετικά στην ψυχολογία επέδρασε και η επιμονή του πράσινου στις διεθνείς αγορές, όπως και τα θετικά μηνύματα που ήλθαν από την αγορά ομολόγων, καθώς συνεχίστηκε η αποκλιμάκωση των πιέσεων. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο τζίρος ήταν και ο υψηλότερος των τελευταίων 66 συνεδριάσεων, με ό,τι αυτό μπορεί να συνεπάγεται για τη συνέχεια, αν συνυπολογιστεί και η σημαντική υποχώρηση που σημείωσαν οι περισσότερες δεικτοβαρείς μετοχές από τα υψηλά ημέρας.

Δείκτης	Τιμή	Μεταβολή
Γενικός Δείκτης	840,44	6,14%
FTSE	266,70	6,56%
FTSEM	788,42	4,34%
Δείκτης Τραπεζών	96,00	9,10%

Αξία συναλλαγών (σε ευρώ)
243.756.339

Όγκος συναλλαγών (μετοχές)
261.747.064

Μετοχές με άνοδο	98
Μετοχές με πτώση	24
Μετοχές αμετάβλητες	12

*Απο τις μετοχές που έκαναν πράξεις